

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ บริเวณประตูระบายน้ำบางโฉมศรี

1.ความเป็นมา

ประตูระบายน้ำบางโฉมศรี อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี คือประตูระบายน้ำปลายคลองระบายใหญ่ชัยนาท-ป่าสัก 2 ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ.2506 ขนาดบานระบายน้ำ กว้าง 4.00 เมตร สูง 6.50 เมตร จำนวน 3 ช่อง อัตราการระบายน้ำสูงสุด 120 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ใช้ประโยชน์ในการกักเก็บน้ำและระบายน้ำให้กับพื้นที่ในเขตชลประทาน เป็นพื้นที่บางส่วนในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามหาราช ทางฝั่งตะวันตก(ฝั่งขวา) ของคลองฯ ประมาณ 50,000 ไร่ และพื้นที่บางส่วนโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามโนรมย์ ทางฝั่งตะวันออก (ฝั่งซ้าย) ของคลองฯ ประมาณ 80,000 ไร่

คลองระบายใหญ่ชัยนาท-ป่าสัก 2 มีความยาวทั้งสิ้น 27.810 กิโลเมตร เริ่มต้นในเขตท้องที่ ตำบลคลุก ผ่านเขตตำบลเขาแก้ว, ตำบลหาดอาษา, ตำบลโพนางคำออก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท และผ่านเขตท้องที่ตำบลชินน้ำร้าย ตำบลท่างาม อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี คลองระบายใหญ่ชัยนาท-ป่าสัก 2 ทำหน้าที่เก็บกักน้ำในฤดูเพาะปลูกและระบายน้ำลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยาในฤดูเก็บเกี่ยว โดยใช้ประตูระบายน้ำบางโฉมศรี เป็นอาคารระบายน้ำ ตั้งอยู่ กิโลเมตรที่ 27+110 คลองระบายใหญ่ชัยนาท-ป่าสัก 2 หรือกิโลเมตรที่ 26+610 ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ชัยนาท-อยุธยา อยู่

ในเขตพื้นที่ติดต่อระหว่าง ตำบลชีน้ำร้าย กับตำบลท่างาม อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี สำหรับในฤดูน้ำหลากน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยามีระดับสูงกว่าในคลอง จำเป็นต้อง ปิดบานระบายน้ำประตูระบายน้ำบางโฉมศรี เพื่อป้องกันน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาไหลเข้าท่วมพื้นที่ในเขตชลประทาน

เมื่อ วันที่ 13 กันยายน 2554 เขื่อนเจ้าพระยาระบายน้ำผ่าน 3,200 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ทำให้น้ำในแม่น้ำเจ้าพระยามีระดับสูงและเกิดการกัดเซาะคันคลองชัยนาท-อยุธยา ที่ใช้เป็นคันกั้นน้ำริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งซ้าย บริเวณคอสะพานข้ามประตูระบายน้ำบางโฉมศรีจนเกิดช่องขาด กว้าง 26+640 ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ชัยนาท-อยุธยา เขตท้องที่หมู่ 9 ตำบลท่างาม อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ทำให้น้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาไหลเข้าท่วมพื้นที่ในเขตชลประทานบริเวณทุ่งเชียงราก ซึ่งเป็นพื้นที่บางส่วนของ อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท, อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์, อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี แล้วไหลล้นเข้าคลองระบายใหญ่ชัยนาท-ป่าสัก 3 บ่า เข้าทุ่งบางขามและทุ่งท่าม่วง พื้นที่บางส่วนของ อำเภออินทร์บุรี, อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี และพื้นที่ในเขตอำเภอบ้านหมี่, อำเภอท่าม่วง และอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี แล้วไหลลงสู่แม่น้ำลพบุรี ที่ประตูระบายน้ำวัดมณีฯ ไหลล่องไปตามแม่น้ำลพบุรีผ่านอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี, อำเภอบ้านแพรก, อำเภอมหาราช, อำเภอบางปะหัน ไปบรรจบกับแม่น้ำป่าสักที่อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ป้องกันเหตุอุทกภัยที่เคยเกิดปี พ.ศ.2554
- เพื่อส่งน้ำให้พื้นที่การเกษตรให้ได้ตามวัตถุประสงค์เดิม
- เพื่อให้สามารถระบายน้ำได้ตามวัตถุประสงค์เดิม

3.งบประมาณและระยะเวลาดำเนินการ

- วงเงินโครงการทั้งสิ้น 500 ล้านบาท
- ระยะเวลาดำเนินการ 2 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 – 2556)

4.ที่ตั้งโครงการ

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำบริเวณประตูระบายน้ำบางโฉมศรี ตำบลชีน้ำร้าย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ในแผนที่ 1 : 50,000 พิกัด 47PPS418648 ระวัง 5039II

5.ประเภทโครงการ

ไซฟอน สถานีสูบน้ำ สะพานน้ำยกระดับ และอาคารประกอบพร้อมส่วนประกอบอื่น

6.ลักษณะโครงการ

โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำบริเวณประตูระบายน้ำบางโฉมศรี เป็นงานก่อสร้าง Siphon คลองระบายใหญ่ ชัยนาท - ป่าสัก 2 ลอดคลองส่งน้ำ ชัยนาท - อยุธยา และสะพานรถยนต์ข้ามคลองส่งน้ำ ชัยนาท - อยุธยา

7.ประโยชน์จากโครงการ

1) ช่วยป้องกันและบรรเทาปัญหาน้ำท่วมพื้นที่เศรษฐกิจ พื้นที่ชุมชน และพื้นที่การเกษตร ในเขตจังหวัดลพบุรีและจังหวัดสิงห์บุรี เหมือนเช่นที่เคยเกิดในปี พ.ศ.2554

2) เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพประตุน้ำเก๋า (ก่อนพัง)

"ฝันร้าย" มหาอุทกภัยปี 2554 ประตุน้ำบางโฉมศรีพังพังทลาย

